

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **B. Y.**, zast. Organizací pro pomoc uprchlíků, Praha 9, Kovářská 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2013, čj. OAM-301/LE-LE05-P05-2011, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 9. 2013 správní orgán neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle §§ 12 – 14b) zákona o azylu. Včasnou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání tohoto rozhodnutí, uváděl, že v průběhu řízení a napadeným rozhodnutím došlo k porušení §§ 2, 3, 50, 52 a 68 správního řádu, je přesvědčen, že splňuje podmínky uvedených ustanovení zákona o azylu. V doplnění žaloby, provedeném po ustanovení zástupce žalobci, je uveden odkaz na podklady organizací Human Rights Watch, Amnesty International a dále na Zprávu pro tureckou vládu o návštěvě Turecka vykonané Evropským výborem proti mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání z června 2009. V těchto podkladech je Turecko vyzýváno k ukončení širokého uplatňování protiteroristického zákona za účelem zadržení aktivistů a novinářů, kteří se vyjádřili či jiným nenásilným

způsobem podpořili práva Kurdů, osvobození tisíců těchto zadržených by bylo dobrým prvním krokem k řešení kurdské otázky v Turecku. Uvádí se zde, že balíček soudních reforem, přijatý parlamentem v červnu, pozastavil stíhání a obvinění za některé trestné činy projevu, upravil postihy v zákonech, týkajících se terorismu a pokoušel se omezit nadměrné zadržování ve vazbě, ale dle HRW neměl významný dopad. Kampaň zatýkání zesílila v r. 2012 proti kurdským politickým aktivistům, spolupracujícím se stranou BDP, i proti studentům, novinářům, ochráncům lidských práv a odborářům. V rámci tohoto zneužívání cit. zákona dochází k porušení některých základních záruk, garantovaných Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Mezinárodním paktem o občanských a politických právech, tedy předně práva na svobodu projevu a sdružování, práva na svobodu a bezpečnost a práva na spravedlivý proces. Zpráva z 1. listopadu 2010 poukazuje mj. rovněž na použití protiteroristických zákonů za účelem stíhání stovek kurdských demonstrantů, jako by byli ozbrojení bojovníci, organizace HRW přezkoumala 50 takových případů a popisuje 26 případů fyzických osob, stíhaných za terorismus, přestože se nedopustily žádných násilných činů, pouze se účastnily protestů, které podle vlády měly být na podporu ozbrojené Kurdské strany pracujících (PKK). Pokud se jedná o kurdskou otázku, soudy bezodkladně označují politickou opozici za terorismus, judikatura soudů považuje i samotnou účast na takové demonstraci za jednání dle příkazů PKK, když média informovala o tom, že PKK podněcovala lidi k účasti na demonstraci. Demonstranti tak byli tvrdě trestáni za trestný čin terorismu, i za jednání, jako je ukázání znamení vítězství, tleskání, vyvolávání sloganů PKK, házení kamenů nebo zapálení pneumatik. V tomto směru je využíván čl. 220 trestního zákona. Obdobně popisuje praxi používání protiteroristických zákonů i zpráva AI a další národní a mezinárodní občanské společnosti. V dalším pak žaloba odkazuje na to, že trestní stíhání byla často zahájena proti jednotlivcům, kteří obhajovali politické myšlenky, sdílené ozbrojenými skupinami, i když stíhání jednotlivci neobhajovali násilí, nenávisť nebo diskriminaci, ale byli stíháni např. za nárokování vzdělání v kurdském jazyce, větší regionální autonomie, bezplatného vzdělání, ukončení vojenské operace proti PKK, zastavení ozbrojených střetů mezi armádou a PKK, dosažení dohody ohledně kurdské otázky, z důvodu účasti na protestech proti policejnímu násilí a za jiné údajné porušování lidských práv a účasti na pohřebních pochodech členů PKK. Zde pak žaloba odkazuje na to, že akademik R. Z. byl obdobně obviněn z důvodu jeho přednášky na politické akademii, policie u něho našla ručně psané poznámky týkající se zadržení osob spojených s KCK, dalším důkazem pak bylo svědectví jiného obviněného, který měl zájem o stáhnutí obvinění proti jeho osobě, jednalo se o studenta, který se účastnil Politické akademie a měl odejít poté, co zjistil, že přednáška se týkala ideologie PKK s cílem náboru členů. Žalobce je přesvědčen, že jím doložené zprávy tak mají souvislost s jeho případem, neboť doložené zprávy poukazují na věznění studentů v Turecku na základě protiteroristických zákonů. Správní orgán přitom uvedl, že při posuzování splnění podmínky udělení azylu dle § 12 b) zákona o azylu není účelem řízení posuzovat, zda obvinění konkrétního žadatele a jeho případné trestní stíhání či uložený trest jsou opodstatněné, žalovaný je povinen posoudit, zda nemohlo být jeho trestní stíhání negativně ovlivněno, tedy nespravedlivě vedeno z důvodu jeho rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či z důvodu politického přesvědčení a žalovaný neshledal, že by turecké orgány vůči žalobci postupovaly diskriminačně ve srovnání s ostatními obyvateli Turecka, nezohlednil přitom tamní situaci a obšírně formulované zákony proti terorismu. Z uvedených zpráv přitom plyne, že procesy vedené s osobami dle uvedených zákonů byly nespravedlivé,

často založené na nepodložených a nedůvěryhodných důkazech, přičemž studenti kurdského původu byli takovému stíhání vystaveni častěji. Za akt pronásledování považuje žalobce i své stíhání v r. 2005, kdy byl z obvinění následně osvobozen, neboť toto stíhání bylo bezdůvodně zahájeno, několik měsíců byl držen ve vazbě a bylo mu znemožněno zúčastnit se zkoušek na univerzitě. Je přesvědčen, že na tuto událost plně dopadá právní věta rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, čj. 7 Azs 9/2012-46, neboť z uvedeného rozhodnutí plyne, že v případě, že žadatel o MO poukazuje na vykonstruované trestní stíhání za účelem jeho nelegitimního ovlivnění, je azylově relevantní skutečností a správní orgán se s touto skutečností musí řádně vypořádat. Žalobce je přesvědčen, že uvedené rozhodnutí lze analogicky aplikovat i na případ trestního odsouzení, neboť ani skutečnost, že postup tureckých státních orgánů nemůže legitimizovat ani široká formulace protiteroristických zákonů, ani fakt, že nespravedlivému trestnímu stíhání dle těchto ustanovení je jsou vystaveny desítky tisíc osob. Taková skutečnost znamená pronásledování za účelem omezení uplatňování politických práv, lze na ni aplikovat čl. 9 odst. 2 písm. a) a b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011. Bylo by v rozporu se smyslem práva mezinárodní ochrany, pokud by správní orgán tvrdil, že se nemusí zabývat trestním řízením, pokud žadatel tvrdí, že byl odsouzen ve vykonstruovaném trestním řízení, neboť mu v případě návratu do země původu hrozí uvěznění za uplatňování politických práv, národnosti, případně náboženství. Žalobce dále poukazuje na specifiku řízení o mezinárodní ochraně, kdy důkazy, dostupné správnímu orgánu, jsou omezené, neboť nelze vyslechnout svědky, ani vykonat ohledání místa, proto musí správní orgán posoudit věrohodnost výpovědi žadatele na pozadí zpráv o zemi jeho původu. NSS ve svém rozhodnutí ze dne 25. 10. 2012, čj. 4 Azs 21/2012-39 předpokládá povinnost správního orgánu získat maximum možných informací, vztahujících se ku konkrétní situaci žadatele a vycházet přitom z úrovně ochrany lidských práv a způsobu výkonu státní moci země původu. V rozhodnutí ze dne 24. 2. 2004, čj. 6 Azs 50/2003 pak týž soud hovoří o situaci důkazní nouze a situaci, kdy výhrada určitých pochybností se uplatní ve prospěch žadatele, pokud stav dodržování lidských práv v zemi původu je špatný. O podobné situaci pak pojednávají další rozhodnutí NSS, např. 5 Azs 66/2008 ze dne 30. 9. 2008, a další. Žalobce po celou dobu řízení uváděl, že byl odsouzen nespravedlivě – např. v protokolu ze dne 19. 7. 2012 uvedl, že k zápisu nemá připomínku, ale chce doplnit, že byl odsouzen za pomáhání PKK a omezování osobní svobody v druhé kauze, toto však neučinil, to bylo napsáno v soudních spisech, to byl paragraf v trestním zákoníku. Bylo to zorganizované odsouzení z politických důvodů, kdyby s tím souhlasil, tak by šel do vězení a odseděl si trest. Žalobce předložil relevantní rozhodnutí soudů země původu, dopis od jeho advokáta, dopis o vyloučení ze studia, na tomto základě nelze proti němu vedené trestní stíhání zpochybnit. Správnímu orgánu přitom vysvětlil, že v době jeho vycestování ještě nebylo ve věci pravomocně rozhodnuto, proto neměl s vycestováním problémy. Pokud správní orgán uvádí, že žalobce opustil vlast ne pro bezprostřední a přímé ohrožení, ale že toto bylo jeho dlouhodobým plánem s cílovou zemí Švýcarsko, tak žalobce je přesvědčen, že jeho postup byl logický, svou žádost o azyl podal na švýcarském zastupitelském úřadu, jelikož řada států umožňuje toto podání až tehdy, pokud je žadatel na jeho území či na hraničním přechodu. Poté tam i absolvoval pohovory, je tak pochopitelné, že chtěl vycestovat právě do Švýcarska, jeho rozhodnutí však již nemohl vyčkat, neboť se blížilo datum vydání rozhodnutí tureckých orgánů, po němž by již vycestování nebylo možné. Ve věci jeho vyloučení ze studií se jednalo o závažné porušení lidských práv a vyvíjení psychického nátlaku

na jeho osobu, přesto, že později mohl studia dokončit. Pokud pak žalovaný uvádí ve svém rozhodnutí, že k obecnému pronásledování Kurdů a Alevitů nedochází, je potřebné naopak zohlednit případ samotného žalobce, který se účastnil různých demonstrací, shromáždění a oslav kurdského svátku Newroz. U žalobce se tak nejedná o obecnou situaci, ale o situaci kurdského studenta, který účastí na demonstracích uplatňoval právo na projev, shromáždění a sdružování. Ústavní soud v prosinci 2009 zrušil prokurdskou Stranu za demokratickou společnost (DTP), údajně kvůli její separatistické činnosti, dle zprávy AI za rok 2010 však byla strana zakázaná dle zákonů, které nebyly v souladu s mezinárodními standardy svobody spolčování. Dle zprávy Švýcarské organizace pro pomoc uprchlíkům ze dne 20. 12. 2010 náleží přibližně 75 % mučených občanů v Turecku ke kurdskému etniku, kurdští občané mohou být politicky aktivní, avšak pouze pokud se jazykově a kulturně asimilují. Ti, kteří se ku kurdské identitě otevřeně hlásí, musí počítat s pravidelným obviňováním. K těmto částem zpráv a podkladů žalovaný nepřihlížel. Žalovaný měl přihlédnout k tomu, jaké jsou podmínky ve věznicích a zda žalobci nehrozí v případě návratu do země původu mučení, nelidské nebo ponižující zacházení při výkonu trestu odnětí svobody, neboť materiální podmínky v tureckých věznicích jsou špatné, největším problémem je přeplněnost a špatné zacházení ze strany dozorců a spoluvězňů. Obdobné problémy popisuje zpráva US Department of State o lidských právech v Turecku z r. 2013. V žalobě citované statě z uvedených podkladů jsou doplněny kopiemi těchto podkladů, kde žalobce uvedené odstavce v anglickém jazyce barevně označil. Lidskoprávní organizace, včetně Výboru proti mučení Rady Evropy, vyjádřily vážné obavy z neadekvátní zdravotní péče pro vězně, obzvláště nedostatek vězeňských lékařů, Výbor zaznamenal přeplněnost a nedobrou hygienu ve věznicích. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Obdobně pak vyznělo i vyjádření žalobce v replice na vyjádření žalovaného, které soud obdržel 20. 5. 2014.

Správní orgán reagoval na žalobu písemným vyjádřením ze dne 18. 4. 2014, v němž popřel oprávněnost žalobních námitek, odkázal na obsah správního spisu a samotné rozhodnutí ve věci. Své rozhodnutí žalovaný hodnotí jako zákonné, řádně odůvodněné a podložené relevantními podklady, s nimiž byl žalobce řádně seznámen. Správní orgán zjistil skutečný stav věci a dospěl k závěru, že v případě žalobce nebyly naplněny taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce v průběhu řízení opakovaně potvrdil, že neměl žádné konkrétně definované politické názory, ani neuplatňoval svá politická práva a svobody a nebyl v důsledku toho pronásledován ze strany státních orgánů své vlasti, obecné odkazy na některé problematické okolnosti uplatňování tzv. protiteroristických zákonů v Turecku neobstojí, neboť jim chybí možnost konkretizace na případ jmenovaného, který sám nedoložil, že by se v jeho případě jednalo o nestandardní postup státních orgánů Turecka. Žalovaný v neposlední řadě zdůrazňuje, že žalobci se dařilo pomocí zákonných nástrojů dovolávat se přezkoumání svého případu nejvyššími soudními instancemi, v r. 2005 dokonce s plným úspěchem. O jakémkoliv narušení svobody projevu ze strany Turecka tudíž nemůže být řeči. Žádný důvod žalovaný nespátřil ani pro případ aplikace ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, ve svém rozhodnutí žalovaný pečlivě popsal situaci žalobce a jeho účinnou možnost dovolat se řádného posouzení svého případu, najevo nevyšla žádná konkrétní skutečnost, z níž by vyplynulo pronásledování žalobce. Žalobce neunesl důkazní břemeno stran azylově relevantních tvrzení (viz rozhodnutí NSS ze dne 31. 10. 2012- čj. 3 Azs 40/2012-38). Dále pak žalovaný odkazuje na rozhodnutí téhož soudu ze dne 7. 12.

2005, čj. 4 Azs 151/2005-86, z něhož mj. vyplývá, že předmětem dokazování v řízení o udělení azylu není obecná situace v zemi původu žadatele, nýbrž jeho konkrétní situace popisovaná v jeho tvrzeních. Žalobní námitky žalobce jsou ryze obecného rázu a subjektivního charakteru a závěry správního orgánu nevyvracejí. V případě žadatele nebyl dán důvod k aplikaci ust. § 13 zákona o azylu, stejně tak nevyšel najevo žádný důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu ust. § 14 tohoto zákona, což žalovaný dostatečně odůvodnil. Správní orgán se pečlivě zabýval možnou hrozcí vážnou újmu pro případ návratu žadatele do země původu, za tím účelem shromáždil aktuální, věrohodné a použitelné informace o jeho vlasti. Rovněž zde však žalovaný žádný z taxativně uvedených důvodů této hrozby, upravených v ust. § 14a cit. zákona, neshledal. Věrohodnost tvrzení žadatele o hrozbě zatčení zpochybňuje fakt jeho bezproblémového legálního vycestování ze země původu, po důkladném prověření ze strany tureckých úřadů. Pokud by tyto měly na žalobci skutečný zájem a hrozilo mu zatčení, bylo by jeho vycestování naprosto nemožné, což je závěr, podepřený informacemi o zemi původu, které byly použity na str. 16 rozhodnutí. Pokud žalobce mohl opakovaně vycestovat ze země původu a vrátit se tam, je zřejmé, že jeho tvrzení o obavách z návratu do země původu postrádá oporu v realitě. Konečně, samotnou možnost trestního stíhání v Turecku nelze označit za skutečně hrozcí nebezpečí vážné újmy, jak definováno v ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Odůvodnění svého rozhodnutí považuje žalovaný za řádné, bez vad a přezkoumatelné. Pokud žalobce zpochybnil podklady správního rozhodnutí, žalovaný tuto námitku považuje za irrelevantní, vycházel z tvrzení žalobce a byl jimi vázán. Žalovaný použil obecné informace o zemi původu žalobce, aplikovatelné pro tento případ, je přesvědčen, že jednal v souladu se zákonem o azylu i správním řádem a navrhuje zamítnutí žaloby.

Při jednání soudu dne 8. 12. 2014 zástupkyně žalobce poukázala na skutečnost, že v rozhodnutí žalovaného je odůvodnění u ust. § 12 a) zákona o azylu vcelku krátké, podrobněji se rozhodnutí věnuje spíše podmínkám ust. § 12 b), nicméně žalobce je přesvědčen, že jeho případ odůvodňuje spíše aplikaci písm. a), zároveň ovšem je stíhán za protesty a svoji účast na nich, ale i za kurdeskou národnost. Žalobce samozřejmě nemůže doložit, že trestné činy, z nich je viněn, nespáchal, je však potřebné hodnotit jeho věrohodnost, předložil všechny dokumenty, které mohl k svým tvrzením předložit a žalovaný měl hodnotit skutečnost, že z podkladů plyne potlačování svobod v Turecku, ať již jde o právo shromažďovací, i další. Bezproblémové vycestování žalobce vysvětlil, popsal i důvody cesty do Švýcarska. Žalobce pak vypověděl, že všechny jím doložené materiály jsou pravdivé, když hovořil o tom, že podal žádost na konzulátu Švýcarska, během pohovoru se pracovník žalovaného smál, že toto není možné. On však předložil dokumenty o tom, že je to pravda, ovšem nikdo se mu neomluvil. Pohovor byl veden způsobem, z něhož měl trauma, měl pocit, že si z něho dělají legraci, on nebyl členem žádné organizace. Kdyby si žalovaný porovnal sdělené skutečnosti, zjistil by, že mezi vydáním jeho cestovního dokladu a rozsudkem je rozdíl dvou měsíců, kdyby chtěl vycestovat po vydání rozsudku, zřejmě by již nemohl. Chtěl cestovat do Švýcarska a jistě by nezaplatil 7 tisíc za české vízum, kdyby ho chtěl použít ve špatném smyslu. Ku svému vyloučení ze školy poukazuje na Listinu práv a svobod, dle které pokud není člověk odsouzen, musí se na něho hledět jako na nevinného, to řízení bylo vedeno proti deseti lidem, ale vyloučení byli toliko dva. O tom, že s Alevity není v Turecku problém, o tomto hovořil pouze k dotazu žalovaného, z takového důvodu svoji žádost nepodával. Je ovšem přesvědčen, že tento problém existuje, existuje i

kurdský problém, a to přesto, že Kurdové jsou i poslanci, v minulosti došlo k tisícům skutků, kdy nebyli známi pachatelé, byly vyháněny celé vesnice a známy seznamy lidí, kteří měli být povražděni. Stále se hovoří o kurdském problému, tak asi existuje. Žalobce zde má přítelkyni, dostal radu, aby zde založil rodinu, ale nechtěl by, aby vznikl dojem, že toto činí kvůli legalizaci pobytu. O azyl žalobce žádal proto, že byl v zemi původu vyloučen ze školy, hrozilo mu odnětí svobody, resp. výkon trestu odnětí svobody z důvodu účasti na protestech a kurdských oslavách. Doložil od svého advokáta všechny podklady, z nichž plyne hrozba trestu ve výši 6 let za uplatňování politických práv, když k odsouzení došlo na základě dvou křivých svědeckých výpovědí. Žalovaný uplatnil určité obecné odstavce a s konkrétním případem žalobce se nevypořádal. Žalobce proto navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí, náklady řízení neúčtuje.

Pověřený pracovník žalovaného poukázal na obsáhlost žaloby, v níž jsou spíše citována určitá politická prohlášení, s případem žalobce ovšem nesouvisející. V průběhu jednání žalobce opakoval celý příběh, který ovšem vyplynul z podrobné konstatace správního spisu, i z žaloby samotné. Postrádá však vyjádření žalobce v tom smyslu, v čem spočívá rozpor mezi správním řízením, postupem správního orgánu a obsahem správního spisu a mezi dnešním vyjádřením žalobce. Ten ani dnes svůj azylový příběh nerozpорије, žalovaný je přesvědčen, že žalobce v průběhu správního řízení nebyl na svých právech nijak zkrácen, nesdělil nic, s čím by se žalovaný nevypořádal. Správní orgán navrhuje zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ze správního spisu soud konstatoval podstatné skutečnosti, tedy, že žalovaný přijal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany dne 30. 9. 2011, v ní žalobce uvedl, že je státním občanem Turecka, kurdské národnosti, jeho rodiče již zemřeli. Je svobodný, jeho dva bratři žijí v Německu a dvě sestry v Turecku. V zemi původu žalobce pobýval do svého odjezdu do Švýcarska, tedy do ledna 2011, ve Švýcarsku pak do září 2011. Je islámského vyznání, alavita. Nikdy nebyl politicky organizován. Má VŠ vzdělání antropologického směru, pracoval 3 sezony jako číšník. Z Turecka odjel, neboť na něho byl vydán zatykač a byla ohrožena jeho svoboda. Ohrožena byla i jeho možnost vzdělání. Poté, co opustil zemi původu, byl odsouzen. Odletěl z Istanbulu do Baselu ve Švýcarsku na české vízum, požádal tam o azyl, ale byl poslán do ČR. Žádá o azyl, neboť v Turecku již nemohl žít, rád by se naučil zdejší jazyk a chtěl by studovat. K dotazu na dosavadní případné trestní stíhání žalobce uvedl, že v Turecku bylo proti němu vedeno v r. 2005 za propagaci teroristické organizace, byl osvobozen, další pak v r. 2006, a to za vyhrožování, napomáhání teroristické organizaci a omezování osobní svobody, toto ještě probíhá. **V průběhu pohovoru dne 30. 9. 2011** žalobce popsal, jak se v Istanbulu obrátil na lidi, kteří zajišťují doklady, musil ušetřit potřebnou částku, vysvětlil, že musí jet do Švýcarska a bylo mu řečeno, že na svůj nový pas nejdříve musí jet do Sýrie. Odjel, ihned se vrátil, dotyčný člověk mu poté vše zařídil, koupil mu i letenku. Na letišti dal žalobci pas i letenku, do té doby žalobce nevěděl, že má české vízum, o jeho zajištění jinak nic neví. Cestovní doklad si zařídil v Istanbulu, když si vyzvedával pas, ještě nebylo jeho odsouzení pravomocné. Již předtím na švýcarském konzulátu žádal o azyl. Myslel si, že s ohledem na tuto žádost by toto vízum nedostal. Dostal od soudu vyrozumění o zamítnutí odvolání, věděl, že brzy nabude právní moci. Poslal toto na švýcarský konzulát, ale nedostal žádnou odpověď, proto musel odjet ze země. Myslí si, že porušili § 3, měli mu odpovědět, asi se jednalo o švýcarský zákon o azylu, řekl mu to

advokát. Převaděčům zaplatil 7 tisíc Euro. Ve Švýcarsku požádal o azyl a byl v uprchlickém táboře. Na zastupitelském úřadu žádal o azyl asi v říjnu 2009, bylo mu řečeno, že musí hlásit všechny změny a mají právo ho prověřit, složku posílají do Bernu. Na pohovoru byl asi pět hodin, jednalo se o velvyslanectví v Ankaře. Odpověď však žádnou za celou dobu nedostal. Na dotaz advokáta bylo řečeno, že tím, že opustil Turecko, byla žádost zamítnuta, ovšem potvrdili jeho právo cestovat do Švýcarska. Ztratil vlastně dva roky, zřejmě jeho advokát věc zanedbal. Turecko však opustil, protože se bál o svoji budoucnost a svobodu. Žalobce dále popsal své zatčení v květnu 2005, kdy studoval druhý ročník univerzity, ve vězení byl 3 měsíce, pak byl propuštěn, ale řízení pokračovalo. V r. 2006 proti němu bylo vedeno znovu řízení, byl uvězněn asi na 10 dní. Ohledně obvinění bylo zahájeno vyšetřování na univerzitě, asi v únoru 2007 vydalo ministerstvo školství rozhodnutí o vyloučení žalobce ze studií. V březnu 2009 vydal soud vyjádření, že je požadován pro žalobce desetiletý trest, 2. 5. 2011 bylo rozhodnuto, že žalobce je odsouzen k 6 letům a 3 měsícům. První stíhání bylo ukončeno v květnu 2011, odvolací soud rozhodl, že v prvním případě byl žalobce stíhán neoprávněně, ve druhém případě byl odsouzen, za dva trestné činy, za každý dostal zvláštní trest. Obvinění byla založena na jeho účasti na protestních akcích či na oslavách Newrozu. V únoru 2007 byl žalobce vyloučen ze studia, v r. 2009 ovšem byla vyhlášena studentská amnestie, mohl se vrátit a studia dokončit, získal diplom. Dále žalobce uvedl, že jeho problémy začaly, když začal studovat, což bylo v r. 2003, nebyl nikde organizován a jiné problémy neměl. Do ČR byl poslán na základě Dublinské úmluvy. V Turecku jsou možné dva případy pro vycestování ze země, buď je člověk až do konečného odsouzení považován za nevinného a může cestovat, nebo je před tím vysloven zákaz cestování, což se u něho nestalo, proto mohl odjet. Ve věznici v Sivasu probíhalo vše normálně, ale v Erzumu byl vystaven psychickému tlaku, chtěli ho ostříhat apod.

V rámci pohovoru dne 6. 6. 2012 žalobce uvedl, že dokončeno již je jeho stíhání za první trestný čin, druhé bylo ještě předáno na místní soud a není potvrzeno. Jeho kauzy sleduje jeho advokát. První trest je uložen za pomáhání organizaci PKK, pomáhal s ubytováním, druhý probíhá za napomáhání a poskytování zázemí, nesouhlasí s ním. V případě návratu do Turecka by byl na letišti ihned zatčen. K dotazu, proč byl obviněn z napomáhání teroristické organizaci, žalobce uvedl, že má dvě národnosti, je Kurd a alevita. Byl studentem univerzity, účastnil se nelegálního shromáždění, proto mu mohou navázat nějaká obvinění. Obvinění z omezování osobní svobody bylo vymyšleno policií. Závěrem pohovoru žalobce uvedl, že má za to, že v pohovoru mohlo dojít k nepřesnostem, neboť tlumočnick nemá dostatečnou znalost právních termínů. **K dalšímu pohovoru ve věci došlo dne 19. 7. 2012**, byl znovu tlumočen obsah pohovoru z 6. 6. 2012, k tehdy řečenému měl žalobce následující připomínky – uvedl, že v první kauze Nejvyšší soud potvrdil trest 6 let a tří měsíců, v druhé došlo k navrácení věci místnímu soudu, kde zatím neskončilo. Uvedl, že se jednalo o zorganizované odsouzení z politických důvodů, pokud by s tím souhlasil, šel by do vězení a odseděl si trest. Materiál z Nejvyššího soudu je doložen na str. 202 – 209. K odpovědi na otázku žalovaného, proč byl obviněn z napomáhání teroristické organizaci, nyní žalobce uvedl, že se jednalo o demokratické shromáždění, malou studentskou demonstraci, má dvě národnosti – kurdskou a alevitskou, už toto stačí, aby ho trestně stíhali. Je to kurdský problém, turecká politika, mnoho lidí bylo potrestáno jenom proto, že jsou Kurdové. Byl odsouzen z politických důvodů. Kauza z r. 2006 byla zorganizována policií, ta donutila dva svědky, aby vypovídali proti žalobci, šlo o křivé obvinění. Došlo k tomu proto, že měli být zničení kurdští studenti. Problémy s alevickým vyznáním žalobce

měl, jak s policií, tak ve škole, v červenci 1993 došlo k sivaskému vyvraždění Alevitů, bylo jich 37 upáleno. Na střední škole měli předmět náboženství a již jen kvůli tomu, že byl Alevita, ho nechali propadnout, musel ho vždy opakovat. Toto říká jen proto, že je k tomu dotazován, ale je pravdou, že v Turecku je mnoho Alevitů, jsou nuceni účastnit se předmětu náboženství, kde se ale učí jenom islám, musí tam chodit. Žalobce pak vysvětlil, že je ateista, ale hlásí se k etnické příslušnosti Elevi, neboť pochází z tohoto prostředí. Dále žalobce vypověděl, že ke studentské amnestii došlo na podzim r. 2008, diplom získal v r. 2010. Uvedl, že všechny materiály, které předložil správnímu orgánu, obdržel od svého advokáta. Osoby žalobce se týkají 2 obžaloby, ke třetí došlo tak, že když byl na prázdninách, byl zadržen jeho kamarád, on poskytl výpověď až po skončení prázdnin, za to šel na 10 dní do vězení. K předaným materiálům žalobce uvedl, že se jedná o rozhodnutí soudů v jeho věci, rozhodnutí o jeho studiu, materiál od advokáta, který obdržel ze Švýcarska. Konečně žalobce uvedl, že byl aktivní, jako všichni studenti, vyjadřoval se vůči nespravedlnostem. Do ČR byl deportován, jeho žádost je politická. Téhož dne byl žalobce seznámen s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení jeho situace v zemi původu. Uvedl, že s jejich obsahem se nechce seznámit. Soud doplňuje, že v dalším průběhu správního řízení žalobce v březnu 2013 podal žalobu na ochranu proti nečinnosti, o níž rozhodl Městský soud v Praze dne 20. 8. 2013 tak, že uložil správnímu orgánu, aby ve věci rozhodl do 30 dnů od právní moci rozsudku. Napadené rozhodnutí bylo ve věci vydáno dne 27. 9. 2013.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není

ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Nejprve soud konstatuje, že na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí správní orgán uvedl, jaké materiály mu žalobce a jeho zástupkyně předložili v průběhu správního řízení, které statě byly po dohodě s žalobcem přeloženy do českého jazyka. Na str. 8 pak správní orgán uvedl, jaké důvody tvrdil žalobce jako důvody azylové žádosti, k těmto pak soud doplňuje, že v řízení před soudem žalobce uvedl i důvod diskriminace při účasti na studiu v zemi původu. V dalším pak žalovaný citoval podkladové informace, s jejichž výčtem byl žalobce seznámen a které jsou součástí správního spisu. Správní orgán se dále vypořádal s odůvodněním neexistence relevantního důvodu pro závěr o možném udělení azylu žalobci dle § 12 písm. a) zákona o azylu prakticky tak, že žalobce ani jeho rodina nikdy nebyli politicky angažováni, on sám uvedl, že byl veřejně aktivní jako všichni studenti a protestoval, pokud viděl nějakou nespravedlnost, neměl však žádnou pozici a nebyl členem žádného hnutí či směru. Nelze tak proto uzavřít, že by byl žalobce pronásledován za uplatňování svých politických práv či svobod. Soud shledal po přezkoumání věci závěr, k němuž dospěl správní orgán, správným a v souladu s obsahem správního spisu. Z výpovědí žalobce skutečně výše uvedené skutečnosti plynou, opakovaně uváděl, že se účastnil studentských demonstrací či oslav svátku Newroz, ovšem neuvedl, že by byl při nich zatčen, byl uvězněn následně, v druhém případě až po ukončení prázdnin, a to za nepodání výpovědi, o níž zřejmě nevěděl, že byl předvolán, neboť nebyl přítomen v místě. Je tak nasnadě, že litera ust. § 12 písm. a) zákona o azylu nebyla v případě žalobce relevantně naplněna. V žalobcem

uvedených skutečnostech soud nespátřil pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Žalobou tvrzené souvislosti dění v Turecku, nekorespondující s mezinárodně uznávanými lidskými právy a svobodami, s tím, co přimělo žalobce k odchodu ze země původu, tedy s jeho obavami o ztrátu svobody, nelze, dle přesvědčení soudu, spojovat s azylově relevantním pronásledováním z důvodu uplatňování politických práv a svobod. V takovém případě by mohl soud zvažovat, zda žalobce nevypověděl okolnosti, které lze podřadit pod ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy, že měl důvodný strach z pronásledování z důvodu národnosti, neboť uváděl, že trestní řízení i vyloučení ze studia bylo vedeno jeho kurdskou příslušností. Zde je ovšem potřebné přisvědčit žalovanému, že žalobce sám v průběhu řízení – viz výše – sdělil, že napomáhal s ubytováním, trestní řízení probíhala za pomáhání organizaci PKK, která byla v Turecku označena za teroristickou organizaci. Soud nemůže hodnotit správnost rozhodnutí tureckých soudů, ovšem přístup k právu ve věci žalobce byl, dle přesvědčení soudu, adekvátní, měl právního zástupce, první řízení pro žalobce dopadlo příznivě. Podal odvolání, tedy měl možnost využít opravné prostředky soudního systému Turecka. To, že byl žalobce odsouzen k trestu odnětí svobody, není azylově relevantním důvodem a nemůže jím být ani odkaz na skutečnosti, uváděné v různých dokumentech s obecným odkazem na to, že v Turecku jsou známy případy politicky aktivních Kurdů, kteří musí počítat s obviňováním, že jsou členy PKK a hrozí jim vysoké sankce. V žalobě je zmíněna zpráva US Department of State, o lidských právech v Turecku z r. 2013, popisující problém přeplněných věznic a jiných nedostatků ve vězeňském systému, ovšem žalobce sám v průběhu řízení uvedl, že po dobu prvního pobytu při svém zadržení se s žádnými problémy nesetkal, až při dalším pobytu, kdy na něho byl činěn např. tlak v tom směru, že ho chtěli bez jeho souhlasu ostříhat. Ani takový problém však dle přesvědčení soudu nemůže znamenat azylově relevantní tíhu důvodných obav z vážného útisku, tedy moment, kdy by správní orgán, rozhodující o naplnění této tíhy mohl vyslovit oprávněný důvod k udělení mezinárodní ochrany. Lze přisvědčit názoru žalovaného, že v žalobě jsou sice hojné odkazy na popis procesů, probíhajících v Turecku na základě protiteroristických zákonů, založených na nepodložených důkazech, kdy studenti kurdského původu byli takovým obviněním vystaveni častěji, nicméně na základě výše uvedených skutečností soud s věcí žalobce neshledal žádnou konkrétní souvislost. Pokud žaloba poukazuje na to, že v této souvislosti žalovaný nezhodnotil dostatečně situaci v zemi původu, soud musí konstatovat, že se seznámil s veškerými podklady i argumentací žalobce, s popisem situací v tureckém soudnictví a s odkazy na trestní řízení, vedená dle protiteroristických zákonů, nicméně ani s ohledem na popisovanou situaci nemohl dospět k závěru, že řízení, vedená vůči žalobci, neměla reálný podklad, neboť, jak soud výše uvádí, k takovému závěru není kompetentní. Pokud pak žalobce namítal jako azylově relevantní situaci, kdy byl vyloučen ze studií na VŠ, zde soud musí souhlasit se závěrem žalovaného, že tato situace jako azylově relevantní být hodnocena nemůže. Je pravdou, že žalobce byl ze studia vyloučen, toto řádně doložil. Nicméně v Turecku posléze došlo vydáním dalšího předpisu k nápravě takového stavu, žalobci bylo umožněno, aby dostudoval a získal diplom. Pokud by takovou situaci chápal jako újmu, měl by možnost žádat prostřednictvím určitých právních institutů země původu její nápravy. Taková skutečnost však rovněž, dle přesvědčení soudu, nemůže sloužit jako důvod pro udělení azylu v cizí zemi, neboť došlo k nápravě a ve chvíli, kdy žalobce opouštěl zem původu, již žádná azylově relevantní diskriminační situace v tomto směru netrvala a žalobce z ní nemůže mít ani žádné důvodné obavy. S argumentací charakteru národnostního a náboženského

se žalovaný, dle přesvědčení soudu, vypořádal ve svém rozhodnutí ze dne 27. 9. 2013, dostačujícím způsobem, a to konkrétně na str. 10 – 12. Soud tedy po přezkoumání a projednání věci dospěl k závěru, že v daném případě nedošlo ani k naplnění podmínek ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

Podmínky ust. § 13 zákona o azylu v případě žalobce naplněny nejsou. Soud se dále zabýval, v souvislosti se zněním ust. § 14 tohoto zákona, zda žalovaný měl dostatečné podklady k výroku o neexistenci důvodů, hodných zvláštního zřetele, a to v souvislosti s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která předpokládá v tomto směru dostatečné hodnocení zejména zdravotního, věkového, sociálního a rodinného stavu žadatele a dospěl k závěru, že pro tuto úvahu měl správní orgán podklady dostatečné. Žádný důvod, hodný zvláštního zřetele, v daném případě shledán nebyl a neshledal ho ani soud.

Jak výše soud uvedl, v ust. § 14a) zákona o azylu je upraveno možné udělení doplňkové ochrany žadateli, u něhož po konstatování, že nesplňuje podmínky pro udělení azylu, dojde k zjištění, že existují důvodné obavy, že v případě jeho návratu do země původu je ohrožen nebezpečím vážné újmy, jejíž podmínky plynou z odst. 2. Na str. 15 – 16 žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný odůvodnil, proč žádné uváděné ohrožení v případě žalobce neshledal. Zmínil, že v Turecku je trest smrti zrušen a zákony neumožňují jeho uložení za žádný trestný čin. V případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání pak správní orgán argumentoval tím, že z průběhu správního řízení považuje za neprůkazné, že by žalobce byl ohrožen uvězněním pro případ návratu do země původu, popsal podrobně na str. 16, proč dospěl k závěru, že státní orgány na žalobci v době jeho vycestování neměly zájem. Soud však po projednání a přezkoumání věci musí doplnit, že s ohledem na žalobcem předložené důkazy případné následné uvěznění žalobce nemůže zcela vyloučit, nicméně tato okolnost není azylově relevantní ve smyslu cit. ustanovení, neboť v daném případě nelze bez dalšího předjímat hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení pro případ výkonu trestu odnětí svobody. Soud dále souhlasí s odůvodněním žalovaného, kterým správní orgán reagoval na podmínky ust. § 14a odst. 2 písm. c) a d) zákona o azylu. Podmínky ust. § 14b) zákona o azylu žalobce nesplňuje. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem po projednání a přezkoumání věci dospěl soud k závěru, že v daném případě nedošlo k porušení ustanovení zákona o azylu, pokud pak žalobce namítal v průběhu správního řízení nečinnost správního orgánu, o této rozhodl Městský soud v Praze. Žaloba je tak z pohledu krajského soudu nedůvodná a byla proto na základě ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnuta.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný, žalovaný pak náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 12. prosince 2014

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně